

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

Indholdsfortegnelse

Kortlægning af byens behov	2
Fokus på fem indikatorer.....	3
Den sociale indikator	4
Socialkortet.....	5
Integrationsindikatoren	6
Integrationskortet	7
Børne- og ungeindikatoren	8
Børne- og ungekortet.....	9
Sundhedsindikatoren	10
Sundhedskortet.....	11
Boligstandardindikatoren.....	12
Boligkortet.....	13
Sammenfatning	14
De befolkningsrelaterede indikatorer.....	14
Bag om kortlægningen.....	15
<i>Københavnerkortets geografiske dimension.....</i>	<i>15</i>
<i>Indikatorernes værdi.....</i>	<i>15</i>
<i>Rød, gul, grøn</i>	<i>15</i>
Referencer	16

Kortlægning af byens behov

Ti år med massiv vækst har ændret de socioøkonomiske forhold i København. Mange af de tidligere udsatte og nedslidte områder er nu, enten via de områdebaserede indsatser eller den almindelige vækst i samfundet, kommet i god gænge. Desværre står andre områder af byen, særligt områder med mange almene boliger og for en stor del de omkringliggende nedslidte områder, med flere problemer end nogensinde.

Denne udvikling samt ændringer i kommunens praksis og de statslige og lovgivningsmæssige rammer er baggrunden for, at Københavns Kommune i samarbejde med Velfærdsministeriet, Statens Byggeforskningsinstitut og Kommunernes Landsforening har iværksat projektet *Et strategisk udviklingsprojekt for områdebaserede indsatser*. Et projekt der skal pege på muligheder for bedre koordinering og synergi i forhold til de områdebaserede indsatser i Københavns Kommune - med særligt fokus på de områdebaserede indsatser i Teknik- og Miljøforvaltningen (Områdeløft og Helhedsplanindsatserne) og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltning (Task Force og jobpatruljer). Projektet blev opstartet i januar 2008 og forventes afsluttet i august 2008. Det socioøkonomiske Københavnerkort er en del af en 360°-analyse i projektet *Et strategisk udviklingsperspektiv for områdebaserede indsatser*, der dels har til formål at kortlægge og beskrive de nuværende indsatser og deres indbyrdes sammenhæng og dels at kortlægge byens sociale geografi - hvor er der behov for områdebaserede indsatser.

Formålet med det socioøkonomiske københavnerkort er derfor, at indfange og sammenknytte relevante socioøkonomiske faktorer og på den måde få et billede, der kan reflektere byens sociale geografi og belyse hvilke områder i København, der har behov for en positiv særbehandling.

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

Fokus på fem indikatorer

Det socioøkonomiske københavnerkort har fokus på følgende fem dimensioner af byens sociale landskab:

1. Sociale forhold
2. Integrationsforhold
3. Forhold for børn og unge
4. Sundhedsforhold
5. Boligstandard

De fem indikatorer er udvalgt, fordi de samlet giver et sammenhængende billede af byens socioøkonomiske geografi og synliggør samspilseffekterne mellem de forskellige facetter der udgør byens socioøkonomiske profil. Derved understøtter indikatorerne kvalificeringen af de områdespecifikke indsatser, som Københavns Kommune har, og åbner for en områdeforankret udvikling i det tværsektorielle samarbejde.ⁱ

De fem indikatorer er tilsammen baseret på 18 forskellige parametre, der er sammensat som vist nedenfor.ⁱⁱ

Tabel 1.0 De fem indikatorer med tilhørende parametre

Indikator	Parametre
Sociale forhold	• Andel voksne borgere udenfor arbejdsmarkedetⁱⁱⁱ• Andel husstande med enlige forsørgere• Andel mellem- og langtidsfattige^{iv}
Integration	• Andel voksne borgere med anden etnisk baggrund end dansk fra ikke-vestlige lande^v• Andel heraf, som er uden beskæftigelse^{vi}• Andel, heraf, som ikke er danske statsborgere
Børn & unge	• Andel borgere, som er børn/ unge i alderen 7-20 år• Andel heraf, som hverken er under uddannelse eller i arbejde• Andel heraf med anden etnisk baggrund end dansk fra ikke-vestlige• Andel heraf af enlige forsørgere• Andel m² pr person i boligen
Sundhed ^{vii}	• Andel borgere i almene boliger• Andel borgere med kort uddannelse^{viii}• Andel borgere med lav indkomst^x• Andel husstande med enlige
Boligstandard	• Andel etageboliger• Andel boliger < 60 m²• Andel boliger med installationsmangler^x

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

Den sociale indikator

Parametre

Kortet over den sociale indikator er sammensat af følgende parametre:

- andelen af borgere mellem 16 og 66 år uden for arbejdsmarkedet, herunder førtidspensions-, kontanthjælps- og understøttelsesmodtagere
- andelen af husstande med enlige forsørgere
- andelen af mellem- og langtidsfattige borgere

Baggrund

Tidligere undersøgelser af sammenhængen mellem beboersammensætning og sociale problemer i boligområder (fx Skifter Andersen, 1999) har vist, at niveauet for sociale problemer først og fremmest hænger sammen med andelen af borgere på førtidspension og derefter andelen af borgere på kontanthjælp og understøttelse. Det har desuden betydning, om der er mange enlige forsørgere i et område. I denne analyse er der også indarbejdet data for, hvor de *fattige* københavnere bor, beregnet ud fra rådighedsbeløb.

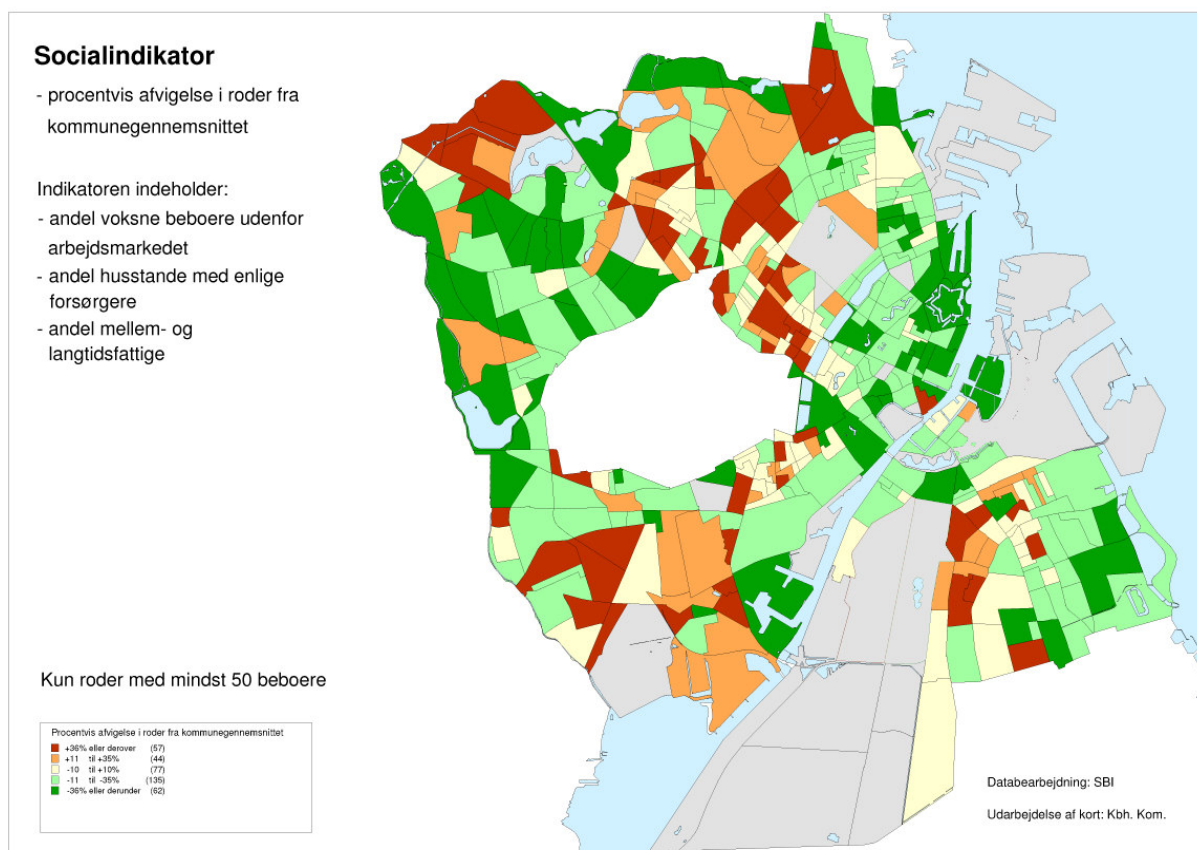

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

Socialkortet

Som kortet viser er der en overvægt af sociale problemer i dele af Husum, Nørrebro/Bispebjerg, Valby/Kgs. Enghave, Ydre Østerbro, den nordlige del af Amager og Vestamager. I disse områder er der en forhøjet andel af borgere, der er særligt udsatte, fordi de er marginaliserede i forhold til andre borgere i København. Det er værd at bemærke, at de røde områder viser hvor afvigelsen er mere end 36 % i forhold til kommunegennemsnittet.

Som man kan se af kortet er det i forholdsvis afgrænsede områder de sociale problemer befinder sig og grænserne til de omkringliggende områder er relativt markante. Det kan tale for, at man ved udvælgelse af områder ikke kun nøjes med at fokusere på de udsatte områder, men inddrager nærområderne da de oftest har en relativt ressourcestærk befolkning.

Særligt udsatte områder:

- **Bispebjerg** (området omkring Stærevej, Glentevej, Degnestavnen, Bispeparken)
- **Husum** (Tingbjerg, Utterslev Huse, området omkring Kagsløkke, Gadelandet og Ågerupvej)
- **Indre Nørrebro** (området omkring Jægergade, Stengade, Blågårdsgade, Guldbergsgade, Guldbergs Plads)
- **Kongens Enghave** (området omkring Händelsvej, området omkring Tranehavevej Borgbjergsvej/Scandiagade)
- **Valby** (området omkring Sandhusvej, området syd for Vigerslev Allé, Hornemanns Vænge, Kirsebærhaven, området omkring Gl. Køge Landevej og området omkring Langgade St.)
- **Vestamager** (området omkring Sundholm, Hørgården, området nord for Sundbyvestervej op mod Urbanplanen, området omkring Gyldenrisparken)
- **Vesterbro** (den nordlige og sydlige del af Saxogade, området SV for Enghaveparken)
- **Ydre Nørrebro** (Mjølnerparken, Rovvsinggade/Aldersrogade, Titangade/Sigurdsgade, Ragnhildgade, Lundtoftegade),
- **Ydre Østerbro** (Ryparken, området omkring Rymarksvej, Vognmandsmarken)
- **Østamager** (området omkring Sundby Kirkegård og området omkring Spaniensgade/Lyongade/Moselsgade/Frankrigsgade)

Integrationsindikatoren

Parametre

Kortet over integrationsforhold i København er sammensat af følgende parametre:

- andelen af voksne borgere med anden etnisk baggrund end dansk fra ikke-vestlige lande
- andelen heraf uden beskæftigelse
- andelen heraf, som ikke har dansk statsborgerskab

Baggrund

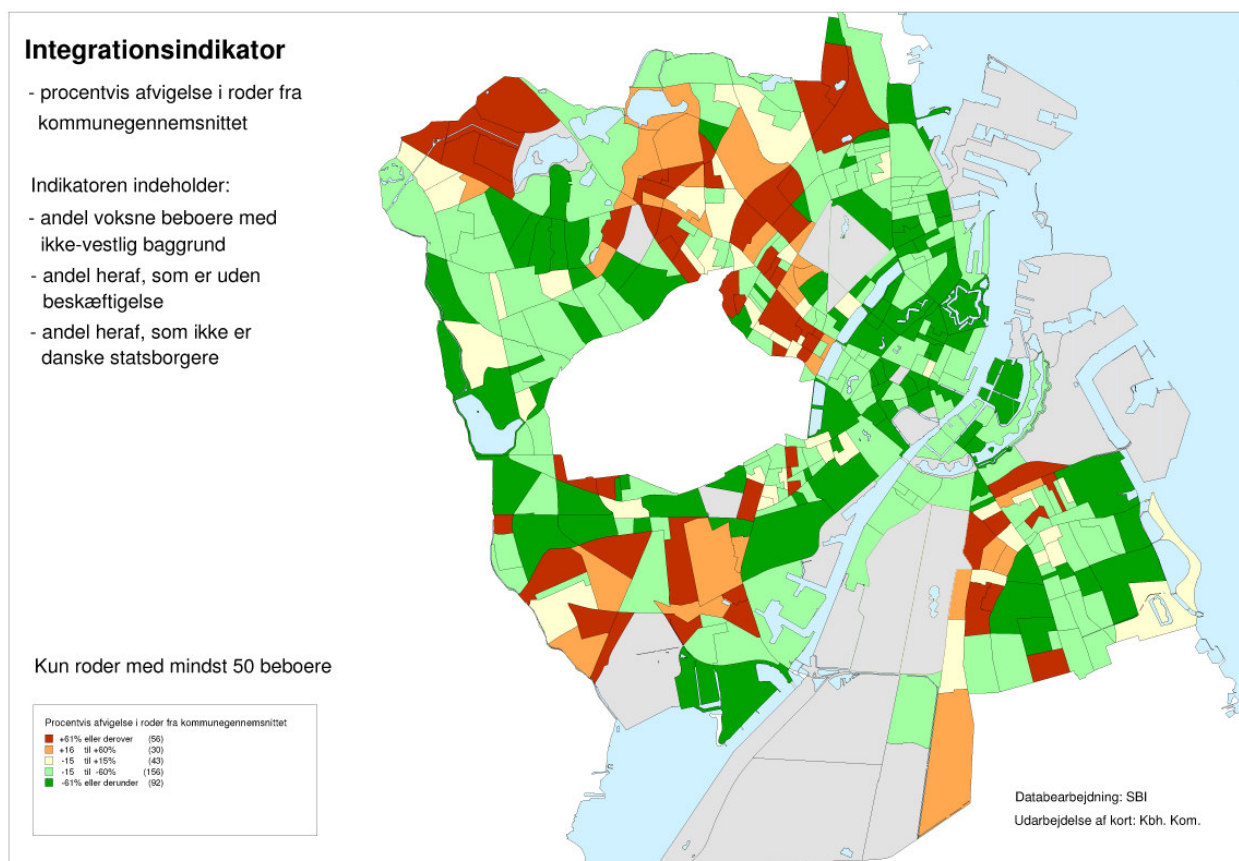
Hypotesen i forhold til integrationsindikatoren er, at københavnere der både er uden beskæftigelse og har en anden etnisk baggrund end dansk, ofte har svært ved at klare sig i det danske samfund. Sproglige vanskeligheder i forhold til det danske sprog kan besværliggøre deres situation yderligere. Dette kan medføre at der opstår parallelsamfund (Skifter Andersen, 1999). Parallelsamfund er en måde for minoritetsgrupper at finde fællesskab og tilhørsforhold, men de kan samtidig bidrage til at fastholde folk i en situation, hvor de står uden for samfundet, og medvirker dermed til at forstærke en negativ udvikling. Boligområder med en høj andel af beboere med anden etnisk baggrund der står udenfor arbejdsmarkedet har ofte et dårligt image, hvilket betyder, at sammensætningen af tilflyttere bliver mere ensidig i retning af personer på overførselsindkomster.

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

Integrationskortet

Integrationsindikatoren viser, at der er et stort sammenfald mellem belastede områder i forhold til integrationsindikatoren og socialindikatoren. De væsentligste integrationsudfordringer er således koncentreret omkring Brønshøj/Husum, den ydre del af Bispebjerg, Nørrebro, Ydre Østerbro, Valby/Kongens Enghave og Vestamager.

Særligt udsatte områder

- **Bispebjerg** (området omkring Stærevej, Rørsangervej, Degnestavnen, Bispeparken, Bellahøj),
- **Husum** (Tingbjerg, Utterslev Huse, området omkring Kagsløkke, Gadelandet og Kobbelvænget)
- **Indre Nørrebro** (området omkring Jægergade, Stengade, Blågårdsgade)
- **Kongens Enghave** (området omkring Håndelsvej, Borgbjergsvej/Scandiagade, området vest for Sjælør Boulevard)
- **Valby** (området omkring Sandhusvej, området syd for Vigerslev Allé, Hornemanns Vænge, Kirsebærhaven, området omkring Gl. Køge Landevej, og området omkring Langgade St.)
- **Vestamager** (området omkring Sundholm, Hørgården, området nord for Sundbyvestervej op mod Urbanplanen, området omkring Gyldenrisparken)
- **Vesterbro** (området omkring Saxogade, området SV for Enghaveparken)
- **Ydre Nørrebro** (Mjølnerparken, Rovvsinggade/Aldersrogade, Titangade/Sigurdsgade, Ragnhildgade, Lundtoftegade, Dagmarsgade)
- **Ydre Østerbro** (Ryparken, området omkring Rymarksvej, Vognmandsmarken)
- **Østamager** (området omkring Spaniensgade/Lyongade/Moselsgade/Frankrigsgade, området omkring Prags Boulevard samt den nordlige del af Østrigsgade).

Børne- og ungeindikatoren

Parametre

Kortet over børn og unge i København er lavet på baggrund af en række parametre, som har betydning for børns og unges vilkår. Disse parametre er:

- andelen af borgere, som er mellem 7 og 20 år
- andelen heraf, som hverken er i uddannelse eller i arbejde
- andelen heraf, som har en anden etnisk baggrund end dansk fra ikke-vestlige lande
- andelen heraf med en enlig forsørger
- m² per person i husstande med børn

Hypotese

Indikatoren viser hvor i byen der er de største udfordringer i forhold til truede børn og unge.

Børn og unge har generelt et ringere udgangspunkt for at deltage i samfundet, allerede fra barnsben af i disse områder. Hvis man vil bryde den negative sociale arv er det særligt i disse områder, man bør fokusere indsatsen.

En høj koncentration af børn og unge, der har baggrund i en eller flere af Børn- og ungeparametrene vil ofte medføre problemer i deres lokalområde. Det kan være problemer som konflikter med de øvrige borgere, kriminalitet og hærværk. Derudover er områderne generelt præget af nedslidte nærrekreative områder i kraft af det øgede pres den store befolkningstæthed indebærer i mange af disse områder.

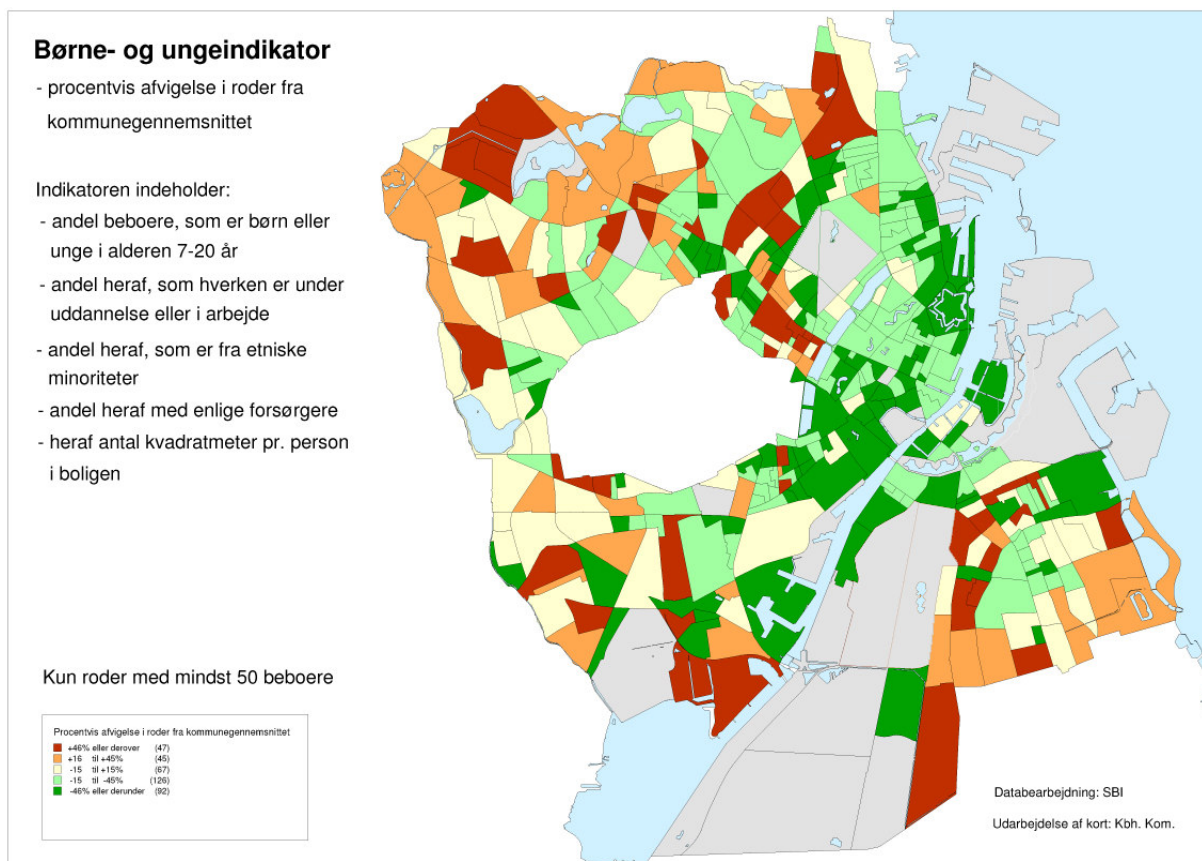

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

Børne- og ungekortet

Kortet over Børne- og ungeindikatoren viser, hvor i København der er koncentrationer af børn og unge, som er særligt udsatte og dermed hvor i byen, der er de største udfordringer på dette område.

Bortset fra Indre By, Østerbro og Vesterbro er udfordringerne på børne- og ungeområdet meget mere jævnt fordelt over byen, end ved de andre befolkningsindikatorer.

Særligt udsatte områder:

- **Bispebjerg** (området omkring Stærevej, Bispeparken, Bellahøj Nord, området omkring Rentemestervej/Utterslevgård, Frederikssundsvej/Frederiksborgvej/Glasvej)
- **Husum** (Tingbjerg, Utterslev Huse/Ruten, området omkring Kagsløkke, Gadelandet, området omkring Boeslundevej/Solrødvej)
- **Indre Nørrebro** (området omkring Blågårdsgade og området omkring Jægergade)
- **Kongens Enghave** (området omkring Håndelsvej, området vest for Sjælør Boulevard, samt området omkring Fiskerihavnen/H/F Musikbyen og H/F Kalvebod)
- **Valby** (området omkring Langgade St., området syd for Vigerslev Allé, Hornemanns Vænge, området omkring Kirsebærhaven)
- **Vestamager** (området omkring Sundholm/Hørgården, området omkring Amager Fælled, Urbanplanen, området omkring Østerdalsgade, området omkring Gyldenrisparken samt området syd for Stubagervej ned til H/F Sydgrænsen)
- **Vesterbro** (området omkring Saxogade)
- **Ydre Nørrebro** (Titangade/Sigurdsgade, Ragnhildgade, Mjølnerparken, Aldersrogade, Lundtoftegade, området omkring Dagmarsgade og området nord for Stefansgade)
- **Ydre Østerbro** (området omkring Rymarksvej, området omkring Vognmandsmarken)
- **Østamager** (området omkring Spaniensgade/Lyongade/Moselsgade/Frankrigsgade, området syd for Holmbladsgade, området omkring Trægården og området omkring Bomparken).

Sundhedsindikatoren

Parametre

Kortet over sundheden i København er fremstillet på baggrund af en række parametre, som har betydning for københavnernes sundhed. Disse parametre er:

- andelen af borgere i almene boliger
- andelen af borgere med en kort uddannelse
- andelen af borgere med lav indkomst
- andelen af enlige borgere

Baggrund

Af rapporten *At prioritere social ulighed i sundhed* udarbejdet af en forsker fra Københavns Universitet (Dideriksen m.fl., 2006) fremgår det, at en forringet sundhed ofte er at finde i områder, hvor de fire parametre gør sig gældende. Disse fire parametre kan tilsammen give et rumligt billede af københavnernes sundhedsprofil. Ringe sundhed dækker bl.a. over lungesygdomme, depression, alkoholisme, hjertesygdomme, kræft, stofmisbrug og blodpropper. Desuden er der dobbelt så mange med meget hæmmende sygdomme hos dem, der har færre end 13 års uddannelse end hos dem, der har mere end 13 års uddannelse. Rapporten fortæller også, at samlivsforhold er vigtige faktorer i forhold til, hvor udsat en gruppe er. Derudover er segregation af befolkningsgrupper medvirkende til at øge uligheden i sundhed, ligesom borgere i almene boligområder og borgere med lave indkomster er særligt udsatte for at have høj sygelighed.

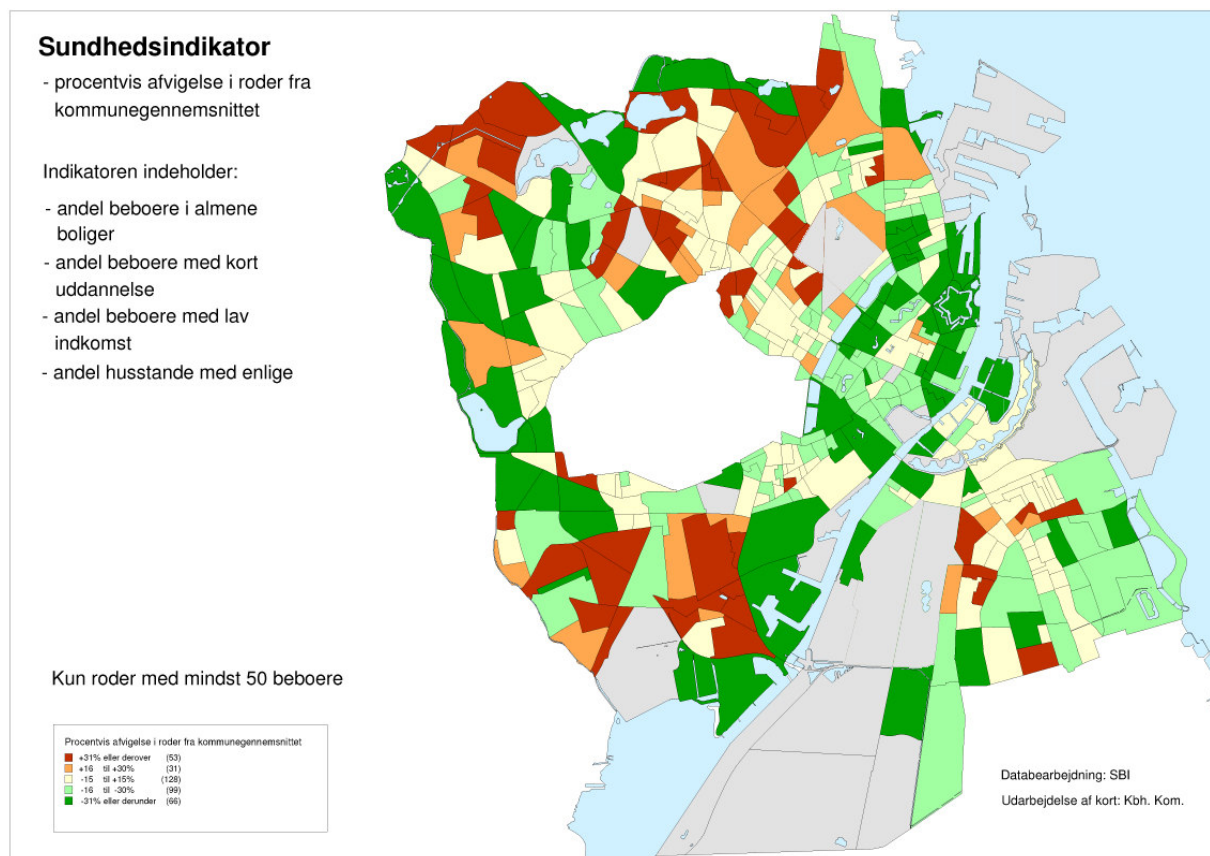

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

Sundhedskortet

Kortet viser at sundhedstilstanden blandt københavnernes statistisk set er dårligst i områder i Bispebjerg, Nørrebro, Husum, Valby og Kongens Enghave.

Som det ses er der en høj grad af sammenfald mellem områder med dårlig sundhedstilstand, sociale problemer og integrationsproblemer.

Særligt udsatte områder

- **Bispebjerg** (området omkring Stærevej, Degnestavnen, Bispeparken, Bellahøj Nord og Syd, området omkring Utterslev Mose Øst)
- **Husum** (Tingbjerg, Utterslev Huse, området omkring Kagsløkke, Gadelandet, Ågerupvej og Husum Vænge/Husumparken)
- **Indre Nørrebro** (området omkring Universitetsparken og De Gamles By)
- **Kongens Enghave** (området omkring Håndelsvej, området omkring Stubmøllevej/Mozartsvej, området omkring Peter Sabroesgade, Borgbjergsvej/Scandiagade, området øst for Sjælør Boulevard, området omkring Tranehavevej samt haveforeningerne Frederikshøj, Sydhavnen og Mozart)
- **Valby** (området omkring Sandhusvej, området syd for Vigerslev Allé, Hornemanns Vænge, Grønttorvet/Bekkersgård, området omkring Urtehaven, Kirsebærhaven, området omkring Gl. Køge Landevej, og området omkring Laggade St.)
- **Vestamager** (området omkring Sundholm/Hørgården, området omkring Peder Lykkesvej, området omkring Lygtemagerstien/Stolemagerstien samt området omkring Gyldenrisparken)
- **Vesterbro** (den sydlige del af Saxogade)
- **Ydre Nørrebro** (Titangade/Sigurdsgade, Ragnhildgade, Lundtoftegade, nord for Stefansgade og området omkring Fogedmarken)
- **Ydre Østerbro** (Kantorparken, området omkring Strødamvej/Emdrupvej, Ryparken, området omkring Rymarksvej, området omkring Reersøgade)
- **Østamager** (området omkring Spaniensgade/Lyongade/Moselsgade/Frankrigsgade samt et område nord for Øresundsvej)

Boligstandardindikatoren

Parametre

Niveauet for boligstandard er afbilledet på kortet ud fra nogle af de parametre, der er prioriteret ved uddelingen af byfornyelsesstøtte i Københavns Kommune. Disse parametre er:

- andelen af boliger under 60 m²
- andelen af boliger med installationsmangler (manglende bad, toilet, central- eller fjernvarme og/eller køkken)
- andelen af etageboliger (dog ikke byfornyelsesstøtte-prioriteret)

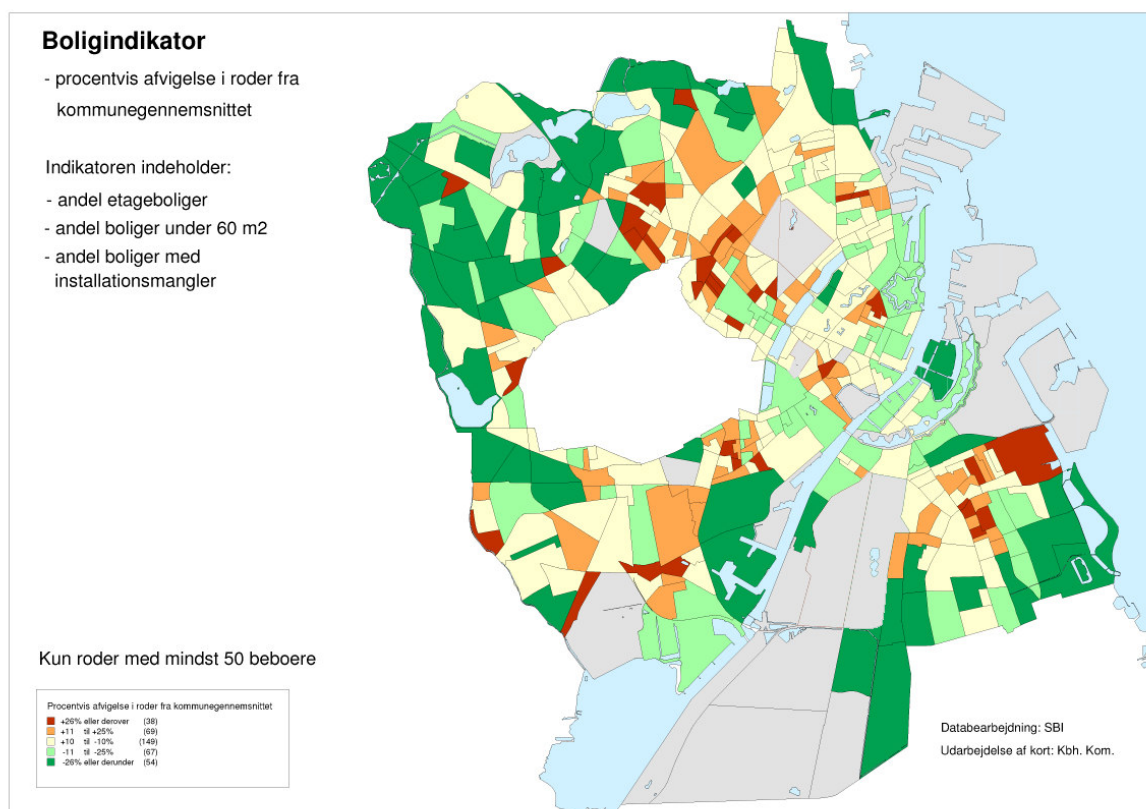

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

Boligkortet

Kortet viser, at de små boliger og boliger med installationsmangler er koncentreret i områder på Nørrebro, Bispebjerg, Valby, Kongens Enghave, den nordlige del af Amager, Vestamager, Vanløse, den mellemste del af Vesterbro og Østerbro.

De traditionelle byfornyelsesproblemer er i store træk koncentreret i de samme bydele der også har sociale, integrations og sundhedsproblemer - selv om man ikke på denne baggrund kan konkludere, at det er i den ældre boligmasse de største udfordringer på de tre nævnte parametre er størst - det er primært i de almene boligområder der er størst integrations, sociale og sundhedsproblemer - men generelt har boligmassen omkring de belastede almene boligafdelinger et stort byfornyelsesbehov. Kortet viser tre "nye" områder i Vanløse og de midterste dele af Østerbro og Vesterbro, der først og fremmest slår ud på boligindikatoren. Dårlig boligstandard hænger ofte sammen med opførelsestidspunktet, og 47 % af den almene boligmasse i København er bygget efter 1960, hvilket i øvrigt kun gør sig gældende for 17 % af den samlede boligmasse.

Særligt udsatte områder:

- **Bispebjerg** (området omkring Stærevej, Rinduestien/Skovduetien/Sangfuglestien, området mellem Birkedommervej og Frederikssundsvej)
- **Husum** (området omkring Ågerupvej og området omkring Grysgårdsvej)
- **Indre Nørrebro** (området omkring Hans Tavsensgade, området nord for Skt. Hans Torv, området omkring Peter Fabers Gade)
- **Indre Østerbro** (området omkring Kertermindegade/Assensgade)
- **Kongens Enghave** (området omkring Stubmøllevej/Mozartsvej)
- **Valby** (området omkring Lykkebovej/Gårdstedet, området omkring Gl. Køge Landevej)
- **Vestamager** (området omkring Amager Fælled: H/F Faste Batteri Ballonparken)
- **Vesterbro** (området omkring Flensborggade, området omkring Dannebrogsgade)
- **Ydre Nørrebro** (området omkring Humlebækgade, Baldersgade, Krogerupgade og området omkring Universitetsparken og Fælledparken)
- **Ydre Østerbro** (Kantorparken)
- **Østamager** (området omkring Øresundsvej, området omkring Filipsparken, området omkring Sundbyøster Plads, området omkring Badensgade samt området omkring den østligste del af Holmbladsgade).

Sammenfatning

De fem indikatorkort giver et øjebliksbillede af, hvordan det står til med de sociale forhold, integration, børn og unge, sundhed og boligstandard i København.

De befolkningsrelaterede indikatorer

Mange af de områder, der er nævnt i forhold til de enkelte indikatorer rummer komplekse problemstillinger. De befolkningsrelaterede indikatorer (den sociale-, integrations- børn og unge- og sundhedsindikatoren) peger på mange af de samme områder som udsatte, og det tyder på, at der er en stærk sammenhæng mellem børn og ungeforhold, integrationsforhold, sociale forhold og sundhedsforhold.^{xi}

På baggrund af analysens fire befolkningsrelaterede indikatorkort (social, integration, børne- og unge og sundhed) er de områder, der er særligt udsatte listet i en sammenfattende tabel nedenfor. Der er en tydelig koncentration af komplekse problemer i den nordlige del af Bispebjerg, Husum, Ydre Østerbro, Nørrebro, Valby og på Vestamager, Kongens Enghave, Vesterbro samt Østamager.

Tabel 2: Særligt udsatte områder for samtlige fire befolkningsrelaterede indikatorer.

Bispebjerg	Bellahøj nord, området omkring Stærevej, Degnestavnen og Bispeparken nord og syd.
Husum	Området omkring Kagsløkke, Utterslev Huse/Ruten, Tingbjerg, området omkring Kobbelvænget og Gadelandet.
Ydre Østerbro	Området omkring Ryparken, området omkring Rymarksvej og Vognmandsmarken.
Ydre Nørrebro	Mjølnerparken, området omkring Aldersrogade, området omkring Ragnhildgade, området omkring Sigurdsvej/Titangade, Lundtoftegade samt området omkring Dagmarsgade.
Indre Nørrebro	Området omkring Stengade/Blågårdsgade og området omkring Jægergade.
Vesterbro	Området omkring Saxogade nord og syd.
Kongens Enghave	Området omkring Händelsvej, og området omkring Borgbjergsvej/Scandiagade
Valby	Området omkring Sandhusvej, Hornemanns Vænge, området omkring Langgade Station, området omkring Urtehaven, Kirsebærhaven og området omkring Gl. Køge Landevej.
Østamager	Området omkring Spaniensgade/Moselsgade.
Vestamager	Området omkring Sundholmsvej/Hørgården, Urbanplanen og Gyldenrisparken.

Bag om kortlægningen

Københavnerkortets geografiske dimension

Det har fra begyndelsen været ambitionen, at skabe et nærbillede af Københavns Kommune, som samtidig kunne give et overblik over byen. Analysens rumlige snit er lagt i forhold til Københavns roder^{xii}. Der er 396 roder i Københavns Kommune. Hver rode består i gennemsnit af 10 karréer.^{xiii} I netop denne analyse er det mest hensigtsmæssigt at arbejde med et mere aggregeret niveau end fx karré-niveauet, idet analysen indeholder brug af personfølsomme oplysninger, der fordrer diskretion i behandlingen og formidlingen af analyserne. En fordel ved rodeniveauet frem for karréniveauet er derved, at det muliggør at næsten alle kommunens borgere, husstande og boliger kan indgå i analysen, idet kun ganske få roder har måttet sies fra af diskretionshensyn (i alt 10 roder).

Roderne skal generelt ikke ses som stærkt afgrænsede enheder, idet opdelingen ikke er udarbejdet efter københavnernes opfattelse af afgrænsede områder i byen. Derved kan man forvente spill-over effekter mellem roderne. Generelt må man dog forvente, at områder der er præget af røde markeringer har mest brug for en intensiveret kommunal indsats for at sikre en positiv udvikling. Orange roder, der ligger i områder domineret af røde og orange roder, vil formentlig også have brug for assistance, hvor røde roder, der ligger i grønt dominerede områder må forventes i højere grad selv at kunne skabe og bibeholde en positiv udvikling.

Indikatorernes værdi

Størrelsen af indikatorerne er afhængig af beregningsmetoden og forholdene i København som helhed. Dette gør det svært at sammenligne indikatorerne indbyrdes. Som slutprodukt beregnes derfor relative indikatorer, dvs. den relative afvigelse mellem indikatoren for den enkelte rode og københavnsgennemsnittet. Tallene viser således, hvor mange procent større eller mindre indikatorværdien er for den enkelte rode i forhold til Københavnergennemsnittet.

Rød, gul, grøn

På kortene er indikatorværdierne illustreret ved, at orange markerer områder med værdier over københavnsgennemsnittet. Rød markerer de områder, der ligger længst fra københavnsgennemsnittet. De grønne farver på kortene markerer områder, der klarer sig bedre end København som helhed. Den lysegule farve markerer de områder, hvis værdier er gennemsnitlige for København som helhed. Enkelte steder, har det været nødvendigt at "rense" kortet. Det er gjort i tilfælde, hvor områder som fx Fælledparken og Amager Fælled har været afbilledet som de største røde felter på kortet, og dermed har givet et

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

forkert indtryk af, hvor i byen det brænder på. I sådanne tilfælde er feltet blevet farvet gråt. Dette gør sig gældende følgende steder:

Boligkortet:

Amager Fælled + H/F Bryggen + Ballonparken
Universitetsparken + Fælledparken
Svanemølle kaserne
Haveforeninger ved Kløvermarken på Amager - Oasen

Sundhedskortet:

Universitetsparken

Socialkortet

Amager Fælled
Amager Hospital
Christiania

Børn/ungekortet

Amager Fælled
Christiania

Referencer

- Damm, Anna Piil; Schultz-Nielsen, Marie; Tranæs, Torben: En befolkning deler sig, København, 2006.
- Diderichsen, Finn; Habroe, Maria; Nygaard, Else: At prioritere social ulighed i sundhed. Analysestrategi og resultater for Københavns Kommune, Teknisk rapport, Institut for Folkesundhedsvidenskab, 2006.
- Jensen, Jesper Ole (2007): "Vurdering af bæredygtighed i byområder – afprøvning af DPL-modellen på Østerbro og Vanløse". Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet, 2007.
- Københavns Kommune, Socialforvaltningen, Projektkontoret januar 2008, rapport: Analyse af levevilkår og fattigdom i Københavns Kommune.
- Kuben Byfornyelse Danmark: indikatorer for optimeret byudvikling, 2007.
- Skifter Andersen, Hans: Virkninger af byudvalgets indsats i almene boligafdelinger 1994-1997. Sbi-rapport 321, Statens Byggeforskningsinstitut, 1999.
- Skifter Andersen, Hans: Beskrivelse af Landsbyggefondens database med indikatorer for den sociale situation i almene boligområder, upubliceret rapport, SBI 2005.
- Skifter Andersen, Hans og Ærø, Thorkild: Det boligsociale danmarkskort. Indikatorer på segregation og boligsociale problemer i kommunerne, SBI-rapport 287, Statens Byggeforskningsinstitut, 1997.

Det Socioøkonomiske Københavnerkort

ⁱ Det socioøkonomiske københavnerkort er overordnet modeleret efter de af Skifter Andersen opstillede indikatorer i forbindelse med en analyse af omfanget af sociale og etniske problemer i de almene boligafdelinger (Skifter Andersen maj 2005), men er tilpasset således at den bedre afspejler interesser og udfordringer i forhold til Københavns Kommunes områdebaserede fokus (mere herom nedenfor).

ⁱⁱ Det socioøkonomiske københavnerkort er baseret på forskellige databaser, som SBI har adgang til på Danmarks Statistiks forskermaskine. Københavnerdatabasen er oprettet ved at udtrække alle boliger, personer og husstande hjemhørende i Københavns Kommune. Den består således af data for udtrukne boliger, data for udtrukne husstande og data for personer, der er borgere i disse. Data er opgjort per 1.1. 2007.

ⁱⁱⁱ Gruppoefficienterne angiver de forskellige forventninger til omfanget af sociale problemer i de forskellige grupper for personer 18+ år. Følgende grupper indgår: Førtidspensionister: 1.2, modtagere af kontanthjælp: 1.12, modtagere af sygedagpenge: 1.07, modtager af understøttelse: 1.07.

^{iv} Fattigdomsdata er baseret på en undersøgelse foretaget af Københavns kommune i 2007. Opgørelse af fattigdom er baseret på en sammenholden af disponibel indkomst og leveomkostninger ud fra den såkaldte budgetmetode. For en enlig uden børn er fattigdomsgrænsen 103.649 kr. Mellemlangtidsfattige har været fattige i 2 til 3 år. Langtidsfattige i 4 år eller flere. Tallene er baseret på data fra 2005 (se Københavns Kommune, Socialforvaltningen, projektkontoret, januar 2008).

^v Indeholder både indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

^{vi} Personer 18+ år, hvis dominerende ydelse er enten førtidspension, kontanthjælp, eller arbejdsløshedsunderstøttelse, sygedagpenge, aktivering, ledighedsydelse.

^{vii} Sundhedsindikatoren er modeleret under inspiration fra Diderichsen et al. 2006.

^{viii} Personer 25+ år, hvis højeste uddannelse er grundskole.

^{ix} Lav indkomst er defineret som bruttoindkomst <150.000 kr. om året per person.

^x Installationsmangler er defineret som boliger uden enten køkken, bad, toilet eller central- og fjernvarme.

^{xi} Der er fx ikke umiddelbart en nær sammenhæng mellem dårlig boligstandard og tilstedeværelsen af sociale problemer. Således er der mange områder med lav boligstandard, hvor der er relativt færre sociale problemer end i områder med god eller gennemsnitlig boligstandard. Med andre ord er borgere med sociale problemer ikke overvejende koncentreret i områder med dårlig boligstandard.

^{xii} Som det måske bemærkes er indikatorgennemsnittet på rodeniveau ikke 0. Det skyldes, at roderne ikke vægter ens grundet deres uens størrelse. Københavnergennemsnittet, som indikatorværdierne relaterer sig til, er således ikke et gennemsnit på rodeniveau, men på enhedsniveau (personer, husstande og boliger).

^{xiii} Der indgår i alt 377 roder i analysen.